

MANGLER VED FAST EJENDOM

4. UDGAVE

H.P. Rosenmeier

Mangler ved fast ejendom

1. udgave/1. oplag

© Forlaget Thomson A/S (ITID A/S), København 2000

ISBN 87-619-0205-5

Omslag: Axel Surland

Grafisk tilrettelæggelse: Forfatteren

Sats: Forfatteren

Bogen er sat med Bitstream Baskerville, bilaget dog med

Times New Roman

Tryk: AKA-PRINT A/S, Århus

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele af den er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Alle rettigheder forbeholdes.

Forord til 4. udgave

And finally, to make it show
Analogy most strong,
Its very often very slow
And almost always wrong.

(fra nogle vers ca. 1800 om uret i retsbygningen i Dublin)

Med 4. udgave er bogen endnu en gang skrevet helt om. At jeg har fundet det nødvendigt også denne gang, hænger sammen med, at retsområdet mangler ved fast ejendom udvikler sig konstant, både inden for retspraksis og efterhånden også lovgivningsmæssigt.

Det hænger desuden sammen med en udvikling i mine egne synspunkter og holdninger og en søgen efter at nå frem til den bedst mulige udformning af bogen. Jeg må erkende, at jeg i nogen grad har det som husfruen, der flytter rundt på møblerne en gang imellem i håbet om at finde den rigtige, den ultimative, opstilling. Om det lykkes, må andre vurdere, men det er i hvert fald besværligt.

En væsentlig forskel mellem 4. udgave og dens forgængere er, at 4. udgave ikke har til hovedformål at påvirke retstilstanden, men først og fremmest tilsigter at være en neutral fremstilling af gældende ret. Personlige synspunkter dukker stadig op rundt om i bogen, men ikke i nær samme udstrækning som i de forrige udgaver.

Til 4. udgave knytter sig min bog »Den aktuelle retspraksis om mangler ved fast ejendom«, 2. udgave (Thomson/Gad-Jura 2000), der har karakter af en materialesamling.

Fra forskellige advokater mfl. modtager jeg til stadighed utrykte afgørelser om mangler ved fast ejendom. Jeg har

modtaget en hel del afgørelser efter færdiggørelsen af den ovennævnte bog, og flere af dem er indarbejdet i nærværende bog. Jeg takker på det hjerteligste dem, der har sendt mig utrykte afgørelser.

Afgørelser trykt eller modtaget efter den 19. september 2000 har ikke kunnet tages i betragtning. Det samme gælder litteratur trykt efter den nævnte dato.

Odense, oktober 2000

H.P. Rosenmeier

Indholdsfortegnelse

I. del. Den ulovbestemte retstilstand og generelle emner

Kapitel 1. Om mangler ved fast ejendom og denne bog

1.1 Hovedpunkter og udviklingstendenser.....	15
1.2 Betydningen af loven om forbrugerbeskyttelse.....	17
1.3 Denne bogs formål og system	18
1.4 Om retspraksis og om anvendte domsforkortelser	19
1.5 Litteraturen	21

Kapitel 2. Generelle emner

2.1 Købernes mangelsbeføjelser og sælgernes mangels hæftelse.....	25
2.2 Mangelsbegrebet	26
2.3 Forudsætningslæren	29
2.4 Skjulte mangler og udviklingskader	30
2.5 Hvornår en mangel skal være til stede	31
2.6 Efterfølgende mangler	33
2.7 Vanhjemmel.....	35
2.8 Ejer-, anparts- og andelslejligheder mv.....	38
2.9 Springende regres.....	40
2.10 Tilstandsrapporter uden for loven	42
2.11 Bygningssagkyndiges erstatningsansvar.....	44
2.12 Syn og skøn og retssikkerhedsproblemer derved	44

Kapitel 3. Ophævelse af købet

3.1 Almindelig fremstilling.....	47
3.2 Reklamationsspørgsmål.....	49
3.3 Gennemførelse af ophævelse	50

Kapitel 4. Garanti (og afhjælpningsansvar)

4.1 Generelt om garanti og retsvirkningerne af garanti.....	53
4.2 Udtrykkelige garantier.....	54
4.3 Oplysninger som garanti.....	54
4.4 Retstilstanden om oplysninger er dog ikke entydig.....	55

4.5	Oplysningerne skal være klare og utvetydige	56
4.6	Garanti beror på fortolkning eller udfyldning	58
4.7	Særligt om arealoplysninger	59
4.8	Betingelser er ikke garanti. Bagatelgrænse	60
4.9	Oplysninger fra sælgers repræsentant	60
4.10	Oplysninger fra andre og henvisninger. Tilstandsrapporter	61
4.11	Sælgers oplysninger til tilstandsrapport	62
4.12	Afhjælpningsansvar	63

Kapitel 5. Sælgers oplysningspligt

5.1	Almindelige bemærkninger. Terminologi	65
5.2	Oplysningsansvaret er ikke et ansvar for viden. Bevisspørgsmål	67
5.3	Oplysningsansvaret afhænger af rettens holdning	69
5.4	Hvad sælger skal oplyse om	72
5.5	Ældre sælgere og sælgere, der ikke kender ejendommen	73
5.6	Urigtige oplysninger	76
5.7	Ansvar for ond tro hos andre end sælger	76
5.8	Undtagelserne fra loven om forbrugerbeskyttelse	79

Kapitel 6. Selvbyggeransvar

6.1	Almindelige bemærkninger. Selvbyggerbegrebet	81
6.2	Selvbyggeres ansvar for fejl	82
6.3	Selvbyggeransvaret er ikke objektivi	82
6.4	Der gælder heller ikke et almindeligt bygherreansvar	83
6.5	Selvbyggeransvaret omfatter dog visse fejl hos andre	83
6.6	Hvilke fejl selvbyggeransvaret omfatter	84
6.7	Oplysning om, at arbejdet har været selvbyggerarbejde	85
6.8	Selvbyggeransvar under loven om forbrugerbeskyttelse	85
6.9	Springende regres mod selvbyggere	86
6.10	Undtagelserne fra loven om forbrugerbeskyttelse	87

Kapitel 7. Udmåling af erstatning

7.1	Positiv opfyldelsesinteresse	89
7.2	Negativ kontraktsinteresse	92

Kapitel 8. Afslag i købesummen

8.1	Generelle bemærkninger	93
8.2	Afslagsbeføjelsens udvikling og reale begrundelse	95
8.3	Grundbetingelsen for afslag	97
8.4	Mindstegrænsen for afslag	99
8.5	Mindstegrænsen er lavere ved funktionsmangler	102

8.6	Konklusion om mindstegrænse for afslag	105
8.7	Sammenlægning af mindre mangler?	105
8.8	Beregningen af mindstegrænsen ved landbrugsejendomme	107
8.9	Beløbsgrænse for afslag?	108
8.10	Der gælder næppe en overgrænse for afslag	109
8.11	Udmåling af afslag	109
8.12	Sammenblanding af afslag og erstatning	112
8.13	Afslag under loven om forbrugerbeskyttelse	112

Kapitel 9. Udelukkelse og bortfald af mangelsbeføjelserne

9.1	Købers undersøgelsespligt	115
9.2	Ansvarsfraskrivelser	120
9.2.1	Generelt	120
9.2.2	Ejendomme solgt under brug af loven om forbrugerbeskyttelse	121
9.2.3	Generelle ansvarsfraskrivelser er nu stort set gjort ugyldige	122
9.2.4	Andre tilfælde, dvs. de traditionelle ulovbestemte regler om ansvarsfraskrivelser	124
9.3	Købers reklamationspligt	126
9.4	Forældelse	132

Kapitel 10. Professionelle bygherrers mangelshæftelse

10.1	Begrebet professionelle bygherrer	135
10.2	Professionelle bygherrers mangelshæftelse	136
10.3	Hvilke mangler de professionelle bygherrers hæftelse omfatter	139
10.4	Afgrænsningsspørgsmål	140
10.5	Professionelle bygherrer under loven om forbrugerbeskyttelse	140
10.6	Oversigt over retspraksis	141

2. del. Loven om forbrugerbeskyttelse

Kapitel 11. Generelt om loven og dens kapitel 1

11.1	Loven og retsakter i henhold til den	149
11.2	Litteratur om loven	150
11.3	Lovens hovedindhold og betydning for denne bog	151
11.4	Ordningens hovedpunkter	152
11.5	Ordningens baggrund og effekt	153

Kapitel 12. Ordningen i lovens kapitel 1

12.1 Hvilke salg ordningen kan bruges ved.....	157
12.1.1 Kriteriet fast ejendom	157
12.1.2 Beboelseskriteriet	158
12.1.3 Ejendomme, som ordningen aldrig kan bruges ved	159
12.2 Tilstandsrapporten.....	159
12.2.1 Almindelige bemærkninger	159
12.2.2 Bekendtgørelsens regler om huseftersynsordningen.....	160
12.2.3 Tilstandsrapportens alder og hvor længe den skal foreligge	161
12.2.4 Tilstandsrapportens formål.....	161
12.2.5 Publikum misforstår tilstandsrapporterne.....	162
12.2.6 Tilstandsrapportens betydning for forbrugersoplysningen	167
12.2.7 Tilstandsrapporten har næppe den store værdi for køber.....	168
12.3 Forbrugersoplysningen og ejerskifteforsikringer m.m.....	170
12.4 Sælger er fri for hæftelse for fysiske bygningsmangler.....	173
12.4.1 Generelle bemærkninger	173
12.4.2 Begrebet «fysiske tilstand».....	175
12.4.3 Begrebet «bygning».....	175
12.4.4 Mangler ved en bygning, der kvæler bygningsmangler	176
12.4.5 Mere om forholdet mellem § 2, stk. 1, tilstandsrapporterne og ejerskifteforsikringerne.....	179
12.5 Undtagelserne i § 2, stk. 5.....	180
12.6 Præceptivitet og aftalt brug af ordningen.....	181
12.6.1 Ordningen er præceptiv for begge parter	181
12.6.2 Aftalt brug af ordningen?.....	183
12.7 Sprængende regler.....	183
12.8 Den obligatoriske ansvarsfraskrivelse	184

Kapitel 13. Undtagelserne i lovens § 2, stk. 5

13.1 Mangler opstået efter tilstandsrapporten	185
13.2 Ulovlige bygningsindretninger	187
13.3 Sælger hæfter for garanti	192
13.4 Sælger hæfter for svig og grov uagtsomhed	192
13.5 Professionelle bygherrer	200

Kapitel 14. Sælgernes mangelshæftelse under loven

14.1 Generelle bemærkninger	201
-----------------------------------	-----

14.2 Sælger hæfter for andre mangler end fysiske bygningsmangler	202
14.3 Sælger har mangelshæftelse efter § 2, stk. 5.....	203
14.4 Købers mangelsbeføjelser.....	203
14.4.1 Ophævelse	203
14.4.2 Krav i anledning af garanti fra sælger	204
14.4.3 Krav i anledning af tilsidesættelse af sælgers oplysningspligt.....	204
14.4.4 Krav støttet på selvbyggeransvar	204
14.4.5 Udmåling af erstatning	205
14.4.6 Krav om afslag.....	205
14.5 Udelukkelse og bortfald af mangelsbeføjelserne	205
14.5.1 Købers undersøgelsespligt	205
14.5.2 Ansvarsfraskrivelser.....	206
14.5.3 Købers reklamationspligt	206
14.5.4 Forældelse.....	206

Kapitel 15. Bygningssagkyndiges ansvar over for køber under loven

15.1 Generelt om bygningssagkyndiges erstatningsansvar	207
15.2 Ansvarsgrundlaget	208
15.3 Den bygningssagkyndiges forpligtelser og domstolenes rolle... ..	209
15.4 Oversigt over retspraksis.....	214
15.5 Tendenser i retspraksis	219
15.5.1 Generelt.....	219
15.5.2 Detailregulering af den bygningssagkyndiges undersøgelse?	219
15.5.3 Kræves det, at ejendommen har en »mangel«?	221
15.5.4 Der kræves ikke advarsel om uhensigtsmæssig konstruktion	222
15.5.5 Bagatelgrænse	222
15.5.6 Betydningen af tilstandsrapportens omtale af en defekt.....	223
15.5.7 Urigtige oplysninger om ejendommen i tilstandsrapporten	226
15.5.8 Særligt om urigtige angivelser om udbedringsudgift.....	228
15.5.9 Hvis tilstandsrapporten omfatter ulovlige bygningsindretninger	230
15.5.10 Erstatningsudmåling og tabsvurdering	231
15.5.11 Afgørelserne rummer et holdningsmæssigt element....	233
15.6 Sagens oplysning. Det kommende ankenævn.....	234

Kapitel 16. Bygningssagkyndiges erstatningsansvar i øvrigt

16.1 Bygningssagkyndiges ansvar over for sælger under loven	237
16.2 Erstatningsansvar for bygningssagkyndige uden for loven	239
16.3 Ansvarsfordelinger	242
16.4 Udelukkelse og bortfald af ansvaret.....	245
16.4.1 Købers undersøgelsespligt	245
16.4.2 Ansvarsfraskrivelser.....	245
16.4.3 Skadelidtes reklamationspligt	246
16.4.4 Forældelse.....	247

Bilag. Loven om forbrugerbeskyttelse.....	249
--	------------

Anvendte forkortelser	255
------------------------------------	------------

Register over domme trykt i Ugeskrift for Retsvæsen	259
--	------------

Register over utrykte landsretsafgørelser	261
--	------------

Henvisninger til loven om forbrugerbeskyttelse.....	263
--	------------

Stikordsregister.....	265
------------------------------	------------

1. del

Den ulovbestemte retstilstand og generelle emner

475.00

9 788761 902054

ISBN 87-619-0205-5

A white rectangular label in the bottom right corner contains a standard barcode. Below the barcode, the number '9 788761 902054' is printed, and below that, the ISBN 'ISBN 87-619-0205-5' is printed.